

Stödavdelningen

Vägledning för att fastställa minskning av direktstödsbelopp vid överträdelse av tvärvillkor 2006

Tillägg jämfört med 2005 års vägledning är gulmarkerade i den elektroniska versionen av detta dokument. Vid svartvit utskrift på papper syns detta som en svag grå skuggning. Övrigt sakinnehåll är oförändrat jämfört med 2005.

ANVÄNDNINGSSOMRÅDE FÖR VÄGLEDNINGEN

Denna vägledning ska underlätta för länsstyrelserna att göra enhetliga bedömningar vid minskning av jordbrukares direktstödsbelopp till följd av konstaterade överträdelser av tvärvillkor. Länsstyrelserna ska, baserat på resultatet av egna kontroller och andra myndigheters tillsyn, besluta om minskning av stödbelopp med utgångspunkt från artiklarna 66 och 67 i förordning (EG) nr 796/2004. Vilka regler som utgör tvärvillkor 2006 framgår av 1 kap. i Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2004:85) om direktstöd.

Vägledningens beräkningsprinciper kommer att finnas inprogrammerade i IT-systemet Ararat som länsstyrelserna använder i sin handläggning av stödärenden. Utifrån registrerade kontroll- och tillsynsresultat räknar systemet fram ett förslag till procentsats för minskning av direktstödsbelopp i de fall jordbrukaren har överträtt tvärvillkoren. Länsstyrelsen har möjlighet att justera den framräknade procentsatsen, t.ex. i fall där länsstyrelsen anser sig ha goda skäl att frånga principerna i denna vägledning.

AVGRÄNSNINGAR

Främsta målgruppen för denna vägledning är länsstyrelsernas jordbrukarstödshandläggare och beslutsfattare. Dessa har god kännedom om tvärvillkoren och hur kontrollen av dem går till. Därför är vägledningen inriktad på vad som ska hända när överträdelser har konstaterats, inte hur själva tvärvillkoren eller kontrollrutinerna är utformade.

Vägledningen fokuserar på vilken effekt en viss överträdelse bör leda till, inte varför. Jordbruksverkets motiveringar till olika val av bedömningsvärden m.m. finns i huvudsak beskrivna i en remiss med diarienummer 17-1377/05, tillgänglig via Jordbruksverkets webbplats www.sjv.se under rubriken Remisser och yttranden.

ALLMÄNNA FÖRUTSÄTTNINGAR

Tvårvillkoren består av två delar, verksamhetskrav och skötselkrav. Verksamhetskraven består av ett antal EG-direktiv och EG-förordningar som jordbrukarna måste beakta för att få fullt stöd. Skötselkrav (god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden) fastställs av medlemsstaten och anger minsta hävdnivå för jordbruksmark. Gemensamt för verksamhetskrav och skötselkrav är att den enskilda jordbrukaren drabbas av minskning av stödbeloppen i det fall kontrollmyndigheterna konstaterar överträdelse av reglerna.

Av de verksamhetskrav som utgör tvårvillkor 2006 är det i regel kommunerna som bedriver tillsyn avseende grundvatten, avloppsslam, växtnäring, växtskyddsmedel, foder- och livsmedelshygien. Livsmedelsverket kontrollerar via provtagning i kött verksamhetskrav som berör hormoner och läkemedel. Länsstyrelserna bedriver kontrollen av övriga verksamhetskrav och skötselkraven.

NYCKELBEGREPP

- **bedömningsvärde** – den siffra (endast heltalen 1, 2 eller 3) med vilken kommunerna vid sin tillsyn graderar överträdelsens allvar, omfattning och varaktighet. Generellt gäller att bedömningsvärdet 1 motsvarar 1 % beloppsminskning, 2 motsvarar 3 % och 3 motsvarar 5 %. Även de av länsstyrelserna konstaterade överträdelserna graderas med bedömningsvärde 1, 2 eller 3. För vissa tvårvillkor bör konstaterade överträdelser som berör en liten andel av areal eller djur leda till det samlade bedömningsvärdet 0. Gränserna för nollnivån i de fall en sådan är relevant beskrivs längre fram i denna vägledning.
- **krav** – utifrån aktuell rättsakt fastställt krav (motsvarande begrepp för skötselkrav är norm). En rättsakt kan innehålla flera krav.
- **rättsakt** – aktuell EG-lagstiftning, exempelvis nitratdirektiv, habitatdirektiv m.fl.
- **område** – det tvårvillkorsområde som rättsakten tillhör. Det finns tre områden (1. miljö, 2. folkhälsa, djurhälsa och växtskydd samt 3. djurskydd) samt skötselkraven.

GRUNDPRINCIPER

Enligt EG:s förordning 796/2004 ska vid överträdelser av flera rättsakter inom samma tvårvillkorsområde detta betraktas som en enda överträdelse. Vid överträdelser av flera tvårvillkorsområden ska varje överträdelse beaktas för sig och sedan adderas. Vid första tillfället överträdelserna konstateras får minskningen av stödbeloppet uppgå till högst 5 %. Detta innebär t.ex. att om en jordbrukare bryter mot avloppsslamdirektivet och nitratdirektivet (båda direktiven faller under område "miljö") ska detta betraktas som en enda överträdelse vid beräkning av beloppsminskning. Om jordbrukaren däremot bryter mot djurmärkningsreglerna (område folk- och djurhälsa) och nitratdirektivet (miljö) ska minskningen för respektive område summeras. Minskningen av stödbeloppet får dock högst uppgå till 5 % vid första tillfället.

Utgångspunkten för att fastställa minskning är att den kontrollerande myndigheten gör en bedömning av överträdelserna utifrån kriterierna allvar, omfattning och varaktighet samt anger ett bedömningsvärde för respektive överträdelse.

För att kunna göra en sammanvägd bedömning av vilken effekt överträdelser ska få på stödet fordras en princip för hur kontrollmyndighetens resultat ska omvandlas till en procentsats för beloppsminskning. Den sammanvägda bedömningen för respektive krav bör utgöras av det genomsnittliga bedömningsvärdet för överträdelsernas allvar, omfattning och varaktighet. I de fall något av kriterierna allvar, omfattning och varaktighet inte är aktuellt används endast det faktiskt noterade antalet bedömningsvärden i genomsnittsberäkningen. Om det genomsnittliga värdet hamnar på 1,50 eller 2,50 avrundas den samlade bedömningen nedåt till närmaste heltal (se exempel nedan).

Exempel 1. Beräkning av genomsnittligt sammanvägd bedömning vid överträdelse inom en rättsakt

Krav		Bedömningsvärde	Sammanvägd bedömning
1	Allvar	2	2 $((2 + 1 + 2) / 3 = 1,67)$
	Omfattning	1	
	Varaktighet	2	
2	Allvar	1	1 $((1 + 1 + 2) / 3 = 1,33)$
	Omfattning	1	
	Varaktighet	2	
3	Allvar	2	1 $((2 + 1) / 2 = 1,50)$
	Omfattning	1	
	Varaktighet	Ej aktuellt	

Nästa steg är att utifrån den sammanvägda bedömningen fastställa minskning vid överträdelse av tvärvillkoren.

Exempel 2. Minskning vid flera överträdelser inom samma område

Område	Rättsakt	Krav 1	Krav 2	Krav 3	Minskning
Miljö	Avloppsslam		2		3 %
	Nitrat	1	1	1	1 %
Total minskning					3 %

Eftersom alla överträdelser är begångna inom samma område används den högsta siffran, i detta fall bedömningsvärdet 2. Detta trots att jordbrukaren i exemplet har ytterligare överträdelser. Observera att en rättsakt kan innehålla flera krav.

Exempel 3. Minskning vid flera överträdelser inom flera områden.

Område	Rättsakt	Krav 1	Krav 2	Krav 3	Minskning
Miljö	Avloppsslam		2		3 %
	Nitrat	1	1	1	(1 %)
Folk- och djurhälsa	1760/2000			1	1 %
Skötselkrav		2			3 %
Total minskning					5 % (7 %)

När flera överträdelser berör olika områden adderas minskningen. I detta fall begränsas dock avdraget till 5 % första gången.

ÖVERTRÄDELSE AV SYNNERLIGEN ALLVARLIG KARAKTÄR

I fall där kommunen anser att en överträdelse är av synnerligen allvarlig karaktär ska orsaken till att man anser detta motiveras och allt material från inspektionen skickas till länsstyrelsen. Länsstyrelsen bedömer om den samlade minskningen av stödbeloppet för kravet ska ligga kvar på den enligt ovanstående principer uträknade nivån eller om den ska höjas.

Avsiktlig överträdelse

Så länge länsstyrelsens bedömning är att överträdelserna är en försummelse får minskningen av stödbeloppet vara högst 5 % första gången (artikel 66 i Förordning (EG) nr 796/2004). Om däremot länsstyrelsen, baserat på egna kontrollresultat eller kommunens tillsynsrapport, bedömer en överträdelse som **avsiktlig** gäller enligt artikel 67 i nämnda förordning att minskningen av stödbeloppet i normalfallet ska sättas till 20 %, med möjlighet till variation mellan 15 % och 100 %. Jordbruksverket anser det mycket viktigt med otvetydig och säker dokumentation i ärenden där länsstyrelsen bedömer överträdelser som avsiktliga.

UPPREPNING

Upprepad överträdelse anses föreligga om kontrollmyndigheten mer än en gång under en treårsperiod konstaterar en överträdelse av samma krav/norm hos en jordbrukare, förutsatt att jordbrukaren har uppmärksamats på den föregående överträdelserna och har haft möjlighet att åtgärda den. Överträdelser som konstaterades före den 1 januari 2005 kan aldrig utgöra utgångspunkt för upprepning i detta sammanhang. Alla överträdelser som rapporterats fr.o.m. 2005 lagras i Jordbruksverkets tvärvillkorssystem. Därför behöver ingen enskild tjänsteman hålla reda på vilken gång i ordningen samma typ av tvärvillkorsöverträdelse konstaterats hos en jordbrukare. Effekten av upprepad överträdelse ska vara att länsstyrelsen drar av tre gånger så stor andel av jordbrukarens stödbelopp som vid första överträdelserna. Varje kalenderår räknas för sig. Om överträdelse inom samma krav/norm konstateras i mars

och november 2006 är det inte upprepning i stödsammanhang. Om däremot överträdelse inom samma krav/norm har konstaterats i november 2005 och i mars 2006 utgör överträdelserna 2006 en upprepning, förutsatt att jordbrukaren har uppmärksamats på den föregående överträdelserna och har haft möjlighet att åtgärda den. Upprepning inom ett krav där bedömningsvärde 0 användes första gången räknas inte som upprepning. Beräkning vid upprepning påbörjas således endast om avdraget tidigare varit minst 1 %.

Vid ytterligare upprepning (kan inträffa tidigast 2007) ska den avdragsprocent som fastställdes vid närmast föregående upprepning multipliceras med tre. Dock finns en begränsning vid 15 %. När den gränsen har uppnåtts ska länsstyrelsen informera jordbrukaren om att ytterligare upprepning inom samma krav/norm kommer att betraktas som en avsiktlig överträdelse. Om ytterligare upprepning konstateras därefter sker multiplikation med tre utan någon övre gräns.

Exempel: En jordbrukare missar år efter år genom försummelse att sköta CDB-rapporteringen av sina nötkreatur på rätt sätt. 2005 var försummelsen av den graden att länsstyrelsen fastställde avdraget till 3 %.

Avdraget när fel i CDB-rapporteringen konstaterats 2006 blir därmed $3 \times 3 \% = 9 \%$.

Upprepat CDB-fel 2007 gör att avdraget matematiskt blir $3 \times 9 \% = 27 \%$, men på grund av begränsningsregeln stannar avdraget 2007 vid 15 %. Länsstyrelsen informerar dessutom jordbrukaren 2007 om att eventuell ytterligare överträdelse avseende CDB-rapporteringen kommer att betraktas som avsiktlig.

När fel återigen konstateras 2008 (eller 2009 om 2008 var felfritt) ska länsstyrelsen bortse från att 2007 års avdrag begränsades till 15 %. Avdraget 2008 (eller 2009) blir därför $3 \times 27 \% = 81 \%$, om inte länsstyrelsen bedömer felet som en så allvarlig avsiktlig överträdelse att man beslutar om ett ännu högre avdrag.

Gradering av djur- eller arealrelaterade överträdelser

Som vägledning för gradering av överträdelser avseende djurmärkning, skötselkrav m.m. bör bedömningsvärden sättas enligt följande. Numreringen av de olika kraven nedan ansluter till en gruppering per rättsakt som Jordbruksverket upprättat bl.a. i det IT-system som länsstyrelserna använder vid handläggning av överträdelser av tvärvillkor.

KRAV 6.1 OM PRODUKTIONSPLATSNUMMER VID DJURHÅLLNING

Bedömningsvärde 0 bör sättas när jordbrukaren har produktionsplatsnummer för den eller de platser där hon/han har permanent djurhållning, men saknar produktionsplatsnummer för platser där det endast bedrivs bete, utan uppfödning.

Bedömningsvärde 2 (3 % minskning av stödbeloppet) bör sättas när jordbrukaren har anmält en eller flera produktionsplatser, men borde ha anmält ytterligare produktionsplatser där hon/han bedriver permanent djurhållning med nötkreatur, får, get eller gris. **Detsamma gäller om inte samtliga djurslag på platsen har anmälts till Jordbruksverket.**

Jordbruksverket förutser inga fall av överträdelser som motiverar bedömningsvärdena 1 eller 3 när det gäller kravet på produktionsplatsnummer.

Länsstyrelsen bör överväga att tillämpa reglerna om minskning vid **avsiktlig överträdelse** i de fall jordbrukaren inte har anmält någon produktionsplats alls, trots att hon/han bedriver permanent djurhållning med nötkreatur, får, get eller gris.

KRAV 6.2 OM STALLJOURNALER

Bedömningsvärde 0 bör sättas om jordbrukaren saknar godkänd stalljournal, men på annat vis journalför uppgifter så att smittspårningen ändå kan säkerställas.

Länsstyrelsen bör överväga att tillämpa reglerna om minskning vid **avsiktlig överträdelse** i de fall jordbrukaren inte journalför djur överhuvudtaget.

Utgångspunkten för bedömningsvärde i övriga fall av överträdelser bör vara antalet djur som finns i besättningen. En sammanvägd bedömning av överträdelsens allvar beräknas utifrån det antal djur som inte är införda i journalen i förhållande till antalet djur i besättningen.

Bedömningsvärde vid brister i journalföringen

0	2 djur eller högst	5 %	av antalet djur i besättningen är ej journalförda
1	3 - ” -	10 %	-”-
2	4 - ” -	20 %	-”-
3	> 4 djur eller	>20 %	-”-

Exempel: 10 djur i besättningen
2 djur ej journalförda

$2/10 = 20\%$ = bedömningsvärde 0 (2 djur)

Exempel: 15 djur i besättningen
5 djur ej journalförda

$5/15 = 33,33\%$ = bedömningsvärde 3 (>4 djur)

Exempel: 150 djur i besättningen
8 djur ej journalförda

$8/150 = 5,33\%$ = bedömningsvärde 1 (>5 % av antalet djur i besättningen)

Exempel: 150 djur i besättningen
20 djur ej journalförda

$20/150 = 13,33\% =$ bedömningsvärde 2 (>10 % av antalet djur i besättningen)

KRAV 6.3 OM MÄRKNING AV DJUR

Bedömningsvärde 0 bör sättas om det i besättningen finns nötkreatur som tappat en av sina öronbrickor. Detsamma bör gälla för de får och getter som enligt regelverket ska ha två öronbrickor men påträffas med endast en. För grisar krävs endast en öronbricka.

Länsstyrelsen bör överväga att tillämpa reglerna om minskning vid **avsiktlig överträdelse** i de fall jordbrukaren inte märker djur överhuvudtaget, har satt i system att märka nötkreatur med enbart en bricka, eller om andelen omärkta djur i besättningen är stor.

Utgångspunkten för bedömningsvärde i övriga fall av överträdelser bör vara antalet omärkta djur som finns i besättningen, enligt följande gradering.

Bedömningsvärde vid brister i märkningen av nötkreatur, får och get

0	1 djur		
1	2-3 djur eller högst 10 %	omärkta djur av antalet djur i besättningen	
2	4 - ” -	20 %	-”-
3	> 4 djur eller	> 20 %	-”-

Exempel: 10 djur i besättningen
1 djur ej märkt

$1/10 = 10,0\% =$ bedömningsvärde 0 (1 djur)

Exempel: 10 djur i besättningen
3 djur ej märkta

$3/10 = 30,0\% =$ bedömningsvärde 1 (3 djur)

Exempel: 150 djur i besättningen
22 djur ej märkta

$22/150 = 14,66\% =$ bedömningsvärde 2 (>10 % omärkta djur av antalet djur i besättningen)

Exempel: 150 djur i besättningen
33 djur ej märkta

$33/150 = 22,0\%$ = bedömningsvärde 3 (>20 % omärkta djur av antalet djur i besättningen)

Bedömningsvärde vid brister i märkningen av gris

0	1 djur		
1	2-6 djur eller högst 10 %	omärkta djur av antalet djur i besättningen	
2	8 - ” -	20 %	-”-
3	> 8 djur eller	> 20 %	-”-

Exempel: 20 djur i besättningen
1 djur ej märkta

$1/20 = 5,0\%$ = bedömningsvärde 0 (1 djur)

Exempel: 20 djur i besättningen
3 djur ej märkta

$3/20 = 15,0\%$ = bedömningsvärde 1 (3 djur)

Exempel: 150 djur i besättningen
22 djur ej märkta

$22/150 = 14,66\%$ = bedömningsvärde 2 (>10 % omärkta djur av antalet djur i besättningen)

Exempel: 150 djur i besättningen
33 djur ej märkta

$33/150 = 22,0\%$ = bedömningsvärde 3 (>20 % omärkta djur av antalet djur i besättningen)

KRAV 6.4 OM RAPPORTERING TILL CDB

Detta krav gäller enbart nötkreatur.

Länsstyrelsen bör överväga att tillämpa reglerna om minskning vid **avsiktlig överträdelse** i de fall jordbrukaren inte rapporterar till CDB överhuvudtaget.

En sammanvägd bedömning av överträdelsens allvar beräknas i övriga fall utifrån det antal djur som inte är korrekt rapporterade i förhållande till antalet djur i besättningen plus antalet "övertaliga djur". Därvid summeras antalet överträdelser från följande tre grupper.

Händelser för följande fall ska vara rapporterade till CDB senast dagen före avisering av kontroll eller, då det gäller nyare händelser, inom föreskriven rapporteringstid.

1. Djur inkommet i besättningen för mer än 10 dagar sedan: Inhändelsen ska vara "ankomstregistrerad" hos CDB eller husdjursföreningen senast dagen innan avisering.
2. Kalv som är mer än 30 dagar gammal: Födelse rapporteringen ska vara "ankomstregistrerad" hos CDB eller husdjursföreningen senast dagen innan avisering.
3. Djur som är utgången ur besättningen för mer än 10 dagar sedan: Uthändelsen ska vara "ankomstregistrerad" hos CDB eller husdjursföreningen senast dagen innan avisering. Denna grupp benämns "övertaliga".

Bedömningsvärde vid brister i CDB-rapporteringen

0	2 djur eller högst	5 %	avvikelse
1	3 - " -	10 %	"-"
2	4 - " -	20 %	"-"
3	> 4 djur eller	>20 %	"-"

Avvikelsen = $\frac{\text{Ej inrapporterade djur} + \text{ej utrapporterade}}{\text{Djur i besättningen} + \text{ej utrapporterade}}$

Exempel: 10 djur i besättningen
 2 djur ej inrapporterade
 2 djur ej utrapporterade

$(2+2)/(10+2) = 4/12 = 33,33 \% = \text{bedömningsvärde } 2 \text{ (4 avvikelser)}$

Exempel: 10 djur i besättningen
 3 djur ej inrapporterade
 2 djur ej utrapporterade

$(3+2)/(10+2) = 5/12 = 41,66 \% = \text{bedömningsvärde } 3 \text{ (>4 avvikelser)}$

Exempel: 150 djur i besättningen
4 djur ej inrapporterade
4 djur ej utrapporterade

$(4+4)/(150+4) = 8/154 = 5,19\% = \text{bedömningsvärde } 1 (>5\% \text{ avvikelse})$

Exempel: 150 djur i besättningen
3 djur ej inrapporterade
4 djur ej utrapporterade

$(3+4)/(150+4) = 7/154 = 4,54\% = \text{bedömningsvärde } 0 (<5\% \text{ avvikelse})$

KRAV 6.5 OM TRANSPORTDOKUMENT

Detta krav gäller endast får och getter. Bestämmelsen om att får och getter som flyttas mellan produktionsplatser med olika djurhållare skall åtföljas av ett transportdokument trädde i kraft den 9 juli 2005.

Bedömningsvärde 2 (3 % minskning av stödbeloppet) bör sättas när jordbrukaren har överträtt bestämmelsen.

KRAV (NORM) 19.1 OM IGENVÄXNING OCH UNDERHÅLL AV ÅKERMARK

Bedömningsvärde 0: Maximalt 0,50 ha åkermark med konstaterad överträdelse. Dessutom gäller att överträdelsen inte får överstiga 10 % av arealen på ett enskilt skifte.

Bedömningsvärde 1: Totalt 0,51 – 0,75 ha åkermark med konstaterad överträdelse. Dessutom fall med mindre än 0,51 ha konstaterad överträdelse om överträdelsen överstiger 10 % av arealen på ett enskilt skifte.

Bedömningsvärde 2: Totalt 0,76-1,50 ha åkermark med konstaterad överträdelse.

Bedömningsvärde 3: Totalt mer än 1,50 ha åkermark med konstaterad överträdelse.

Länsstyrelsen bör överväga att tillämpa reglerna om minskning vid **avsiktlig överträdelse** i de fall jordbrukaren på hela eller en mycket stor andel av sin areal har avstått från att hålla åkermarken fri från igenväxning och försumpning.

I de fall arealen med konstaterad överträdelse uppgår till mindre än 1 % av jordbrukarens sammanlagda areal åkermark, betesmark och slåtteräng bör **bedömningsvärde 0** användas.

KRAV (NORM) 19.2 OM SKÖTSEL AV FÅNGGRÖDAN

Detta krav innefattar alla miljörelaterade skötselkrav för träda, dvs regler om fånggröda, jordbearbetning, gödsel och kemiska bekämpningsmedel.

Bedömningsvärde 0: Överträdelse på maximalt 0,50 ha av konstaterad trädesareal/jordbruksföretag, förutsatt att överträdelse inte förekommer på mer än 50 % av den konstaterade trädesarealen på ett enskilt skifte.

Åkermark där jordbrukaren försökt etablera en jordbruksgröda avsedd för skörd, men där vädret gjort att grödan försvunnit, bör inte betraktas som obesädd träda i detta sammanhang. Exempel på mark där det vid kontroll saknas gröda men där länsstyrelsen ändå bör bortse från kravet på fånggröda:

1. Höstsådd areal där grödan har utvintrat.
2. Vårsådd areal där uppkomsten hindrats av syrebrist eller skorpbildning orsakad av stora regnmängder.

Träda som är bevuxen med en gröda som uppfyller skötselkravens syfte att motverka växtnäringsläckage bör i detta sammanhang anses uppfylla skötselkraven, oavsett hur den marktäckande grödan har tillkommit.

Bedömningsvärde 1: Överträdelse på totalt 0,51-1,00 ha konstaterad trädesareal. Dessutom fall med mindre än 0,51 ha överträdelse om överträdelsen förekommer på mer än 50 % av den konstaterade trädesarealen på ett enskilt skifte.

Bedömningsvärde 2: Överträdelse på totalt 1,01-3,00 ha konstaterad trädesareal.

Bedömningsvärde 3: Överträdelse på totalt 3,01 ha eller mer konstaterad trädesareal.

Länsstyrelsen bör överväga att tillämpa reglerna om minskning vid **avsiktlig överträdelse** i de fall jordbrukaren anmält mer än halva sin åkermark som träda, och på hela eller en mycket stor andel av trädesarealen har överträtt skötselkraven för träda.

I de fall arealen med konstaterad överträdelse uppgår till mindre än 1 % av jordbrukarens sammanlagda areal åkermark, betesmark och slåtteräng bör **bedömningsvärde 0** användas.

KRAV (NORM) 19.3 OM ATT BIBEHÅLLA EN VISS MÄNGD PERMANENT BETESMARK

Detta krav blir sannolikt aktuellt för den enskilda jordbrukaren tidigast 2007, och då endast om landets totala andel betesmark, slåtteräng och långliggande vall 2006 sjunkit under vissa nivåer jämfört med 2005. Om detta inträffar kommer det att ställas individuella krav på att antingen begära tillstånd för att överföra nämnda typer av mark till annan användning, eller krav på att återskapa sådan markanvändning. Om då jordbrukaren vägrar följa sådana individuella krav bör det finnas skäl för länsstyrelsen att överväga att tillämpa reglerna om minskning vid **avsiktlig överträdelse**.

KRAV (NORM) 19.4 OM IGENVÄXNING I BETESMARK OCH SLÅTTERÄNGAR

Bedömningsvärde 0: För jordbrukare med mer än 8,00 ha betesmark/slåtteräng får arealen stark igenväxning inte överstiga 5 % eller 2,00 ha.

För jordbrukare med 8,00 ha betesmark/slåtteräng eller mindre får arealen stark igenväxning inte överstiga 10 % eller 0,40 ha.

Stark igenväxning får inte förekomma på mer än 50 % av arealen på enskilt skifte.

Bedömningsvärde 1: För jordbrukare med mer än 8,00 ha betesmark/slåtteräng: Stark igenväxning förekommer på 5-10 % av arealen eller på 2,01-4,00 ha.

För jordbrukare med 8,00 ha betesmark/slåtteräng eller mindre: Stark igenväxning förekommer på 10-20 % av arealen eller på 0,41-0,80 ha.

Dessutom fall där stark igenväxning förekommer på mer än 50 % av ett enskilt skifte även om övriga kriterier egentligen indikerar bedömningsvärde 0.

Bedömningsvärde 2: För jordbrukare med mer än 8,00 ha betesmark/slåtteräng: Stark igenväxning förekommer på 10-15 % av arealen eller på 4,01-6,00 ha.

För jordbrukare med 8,00 ha betesmark/slåtteräng eller mindre: Stark igenväxning förekommer på 20-30 % av arealen eller på 0,81-1,20 ha.

Bedömningsvärde 3: För jordbrukare med mer än 8,00 ha betesmark/slåtteräng överstiger arealen stark igenväxning 15 % eller 6,00 ha.

För jordbrukare med 8,00 ha betesmark/slåtteräng eller mindre överstiger arealen stark igenväxning 30 % eller 1,20 ha.

Länsstyrelsen bör överväga att tillämpa reglerna om minskning vid **avsiktlig överträdelse** i de fall jordbrukaren på hela eller en mycket stor andel av sin betesmark/slåtteräng har avstått från att hålla arealen fri från stark igenväxning.

I de fall arealen med konstaterad överträdelse uppgår till mindre än 1 % av jordbrukarens sammanlagda areal åkermark, betesmark och slåtteräng bör **bedömningsvärde 0** användas.

Om en överträdelse har uppstått till följd av att jordbrukaren har följt en myndighets individuellt riktade råd eller anvisningar om hur just den marken ska skötas bör länsstyrelsen pröva möjligheten att besluta om undantag med stöd av 1 kap. 25 § Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2004:85) om direktstöd.

KRAV (NORM) 19.5 OM BETE OCH SLÅTTER I BETESMARK OCH SLÅTTERÄNGAR

För slåtterängar gäller samma gränser som nämns för betesmark nedan, men med avseende på slåtter och skörd.

Bedömningsvärde 0: För jordbrukare med mer än 8,00 ha betesmark får den obetade arealen inte överstiga 10 % eller 4,00 ha.

För jordbrukare med 8,00 ha betesmark eller mindre får den obetade arealen inte får överstiga 20 % eller 0,80 ha.

Bedömningsvärde 1: För jordbrukare med mer än 8,00 ha betesmark: Obetad mark förekommer på 10-15 % av arealen eller på 4,01-6,00 ha.

För jordbrukare med 8,00 ha betesmark eller mindre: Obetad mark förekommer på 20-30 % av arealen eller på 0,81-1,20 ha.

Bedömningsvärde 2: För jordbrukare med mer än 8,00 ha betesmark: Obetad mark förekommer på 15-20 % av arealen eller på 6,01-8,00 ha.

För jordbrukare med 8,00 ha betesmark eller mindre: Obetad mark förekommer på 30-40 % eller på 1,21-1,60 ha.

Bedömningsvärde 3: För jordbrukare med mer än 8,00 ha betesmark överstiger den obetade arealen 20 % eller 8,00 ha.

För jordbrukare med 8,00 ha betesmark eller mindre överstiger den obetade arealen 40 % eller 1,60 ha.

Länsstyrelsen bör överväga att tillämpa reglerna om minskning vid **avsiktlig överträdelse** i de fall jordbrukaren på hela eller en mycket stor andel av sin betesmark/slätteräng har avstått från att uppfylla skötselkravet om betning eller slätter och skörd.

I de fall arealen med konstaterad överträdelse uppgår till mindre än 1 % av jordbrukarens sammanlagda areal åkermark, betesmark och slätteräng bör **bedömningsvärde 0** användas.

Om en överträdelse har uppstått till följd av att jordbrukaren har följt en myndighets individuellt riktade råd eller anvisningar om hur just den marken ska skötas bör länsstyrelsen pröva möjligheten att besluta om undantag med stöd av 1 kap. 25 § Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2004:85) om direktstöd.

LÄS MER...

www.sjv.se

- Tvärvillkor (som du hittar under "Stöd till landsbygden"). Här finns länkar till Förordning (EG) nr 1782/2003 och Förordning (EG) nr 796/2004.
- Författningar, föreskrifter om direktstöd (SJVFS 2004:85)

www.riksdagen.se/debatt/sfst/index.asp

- Förordningen (2004:760) om EG:s direktstöd för jordbrukare m.m.

Jordbruksverkets broschyrer "God miljö för gårdens stöd 2005" och "Nyheter om tvärvillkoren 2006".

¹ Kommissionens förordning (eg) nr 796/2004 av den 21 april 2004 om närmare föreskrifter för tillämpningen av de tvärvillor, den modulering och det integrerade administrations- och kontrollsystem som föreskrivs i rådets förordning (EG) nr 1782/2003 om upprättandet av gemensamma bestämmelser för system för direktstöd inom den gemensamma jordbrukspolitiken och om upprättande av vissa stödsystem för jordbrukare

² Jordbruksverket får enligt 1 kap. 21 § förordning (2004:760) om EG:s direktstöd för jordbrukare m.m. efter samråd med andra berörda centrala och regionala myndigheter meddela föreskrifter om bl.a. minskning av stödbelopp vid överträdelser av tvärvillkoren.